

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ім. І.
Боберського

Кафедра хореографії та мистецтвознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету педагогічної освіти

_____ доц. Петрина Р.Л.

“31” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ
ТАНЦЮВАЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ»**

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність: 024 Хореографія

факультет: факультет педагогічної освіти

Рівень вищої освіти: Другий (Магістерський)

2022 рік

Робоча програма дисципліни **«Теорія і методика роботи у професійному танцювальному колективі»** для студентів факультету педагогічної освіти, спеціальності 024 Хореографія, Рівень вищої освіти: Другий (Магістерський)

„31” серпня 2022 року.

Розробники:

к.п.н., професор
доцент

Сосіна В.Ю.
Вартовник В.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

Протокол № 1 від “31” серпня 2022 року

Завідувач кафедри: професор канд. пед. наук Сосіна В.Ю.

“31” серпня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
	Спеціальність 024 Хореографія		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): хореографія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5	
Курсова робота - немає		Семестр	
Загальна кількість годин – 90 год.		2	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	Лекції	
		6 год.	
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6
		Самостійна робота	
		60 год.	
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: опитування, виконання самостійної роботи, залік, екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1: 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика роботи у професійному танцювальному колективі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 024 «Хореографія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика і практика викладання у хореографічних колективах, багатогранна діяльність керівника колективу, особливості організації роботи з різними категоріями учасників хореографічних колективів, специфіка та методика роботи з дітьми.

Метою викладання дисципліни є формування знань, вмінь і навичок для роботи у професійному танцювальному колективі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика роботи у професійному танцювальному колективі» є:

1. Підвищення рівня теоретичних знань з методики організації роботи у професійному хореографічному колективі.

2. Закріплення практичних навичок з методики організації роботи у професійному хореографічному колективі.

3. Підготовка студентів до майбутньої діяльності в якості керівника професійного хореографічного колективу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: теоретичні, організаційні, практичні та методичні особливості роботи професійному танцювальному колективі.

вміти: застосовувати теоретичні та практичні знання у практичній діяльності при керівництві професійним хореографічним колективом. Оволодіти основними методами роботи у професійному танцювальному колективі.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Лекції - 10 год.; практичні заняття - 44 год.; самостійна робота студентів - 90 год., семінарські заняття - 6 год.; всього 150 годин (5 кредитів), з них 60 аудиторних.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. (5 курс). Теоретичні та методологічні основи роботи з хореографічним колективом

Тема 1. Методика виховної роботи керівника хореографічного колективу.

Поєднання виховного та навчального процесів в хореографічному навчанні. Сутність виховної роботи. Зміст, структура, характеристика складових частин виховного процесу. Методи та засоби виховання учасників хореографічного колективу. Формування суспільних поглядів та колективної відповідальності.

Тема 2. Теоретичні та методологічні основи роботи з хореографічним колективом.

Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи уроків хореографії Педагогічні засоби в начальному процесі: вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (прикладі) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання і гри, навчально-творчі завдання).

Тема 3. Особистість керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю викладання

Багатофункціональний аспект діяльності художнього керівника хореографічного колективу. Моральні та особистісні риси керівника хореографічного колективу. Основні

характеристики стилю та манери викладання. Стилi роботи керiвника колективу: авторитарний, директивний, колегiальний, демократичний, лiберальний, анархiчний. Характеристика понять "педагогiчна технiка» та «педагогiчний такт».

Тема 4. Художньо-творчий процес в хореографiчному колективi.

Роль i значення хореографiчних колективiв в естетичному та художньому вихованнi. Особливостi органiзацiї хореографiчного колективу. Типи хореографiчних колективiв. Диференцiацiя їх за вiком учнiв, спрямованiстю роботи, напрямком хореографiчного мистецтва. Функцiї хореографiчного колективу: соцiально-педагогiчна, навчально-виховна, художньо-творча, концертна та популяризаторська.

Змiстовий модуль 2 (5 курс). Навчально-виховний процес в хореографiчному колективi

Тема 5. Органiзацiя набору та система професiйних вимог до учасникiв хореографiчного колективу

Вiкова класифiкацiя членiв хореографiчного колективу: дошкiльний вiк, молодший шкiльний вiк, пiдлiтковий вiк, рання юнiсть. Фiзичнi та соцiально-психологiчнi ознаки рiзних вiкових груп. Особливостi кiстково-м'язової системи та опорно-рухового апарату; розвиток уваження, уваги, мислення, пам'ятi у дiтей.

Органiзацiя набору учасникiв до аматорського хореографiчного колективу. Вимоги до вступникiв: зрiст i пропорцiї тiла; виворiтнiсть i гнучкiсть, стрибок i елевация, координацiя i вiдчуття музики та ритму. Професiйнi сценiчнi здiбностi (виворiтнiсть гнучкiсть, стопа, стрибок, «танцювальний крок»), музикальнiсть та ритмiчнiсть виконання вправ.

Вимоги до учнiв пiд час набору до спецiалiзованих хореографiчних закладiв: зрiст i пропорцiї тiла (долiхоморфна, брахiморфна, мезоморфна форми).

Тема 6. Методика проведення хореографiчних занять з дiтьми рiзного вiку

Методи та прийоми хореографiчного навчання (фiзичний, сенсорний та iнтелектуальний розвиток дiтей). Врахування психофiзiологiчних особливостей розвитку дiтей 3-6 рокiв. Гра та її значення в процесi навчання. Музичнi iгри та ритмiчнi вправи.

Змiст, мета, основнi завдання хореографiчного навчання дiтей дошкiльного вiку. Структура заняття. Спiввiдношення частин уроку. Вправи: колективнi, ритмiчнi, бiля станка i партерна гiмнастика. Танцювальнi елементи, етюди i вправи для розвитку артистичностi.

Психофiзiологiчна характеристика розвитку молодшого школяра, соцiальна ситуацiя, фiзичний розвиток, сприйняття i увага, мислення, пам'ять i увага.

Специфiка хореографiчного навчання дiтей 7-10 рокiв, формування особистостi, усвiдомлення почуттiв, iмпульсивнiсть та ситуативна поведiнка.

Виховна робота з дітьми молодшого шкільного віку. Зміст та структура уроку. Тривалість уроку і періодичність занять. Складові частини уроку: етюдно-постановочна робота і репетиційна робота. Поєднання індивідуальних та групових форм навчання. Вивчення основ класичного, сучасного, бального та народно-сценічного танців. Виховання виразності та емоційності, танцювальності та координації рухів частин тіла у вихованців на заняттях. Мета та завдання хореографічного навчання підлітків. Медичні та соціально-психологічні зміни в розвитку підлітків (фізичний розвиток, криза 13-ти років, стосунки з однолітками, розвиток пізнавальних процесів). Врахування індивідуальних і психофізичних вікових відмінностей між хлопчиками та дівчатками в навчальному процесі. Особистісно-орієнтований підхід і методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з підлітками.

Структура та зміст хореографічного навчання. Програми навчання з хореографії та складові уроку, його частини. Етюдно-постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність підлітків. Мета та завдання хореографічного навчання дітей ранньої юності. Врахування індивідуальних і психологічних вікових відмінностей. Методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з дітьми ранньої юності. Структура та зміст хореографічного навчання. Складові частини уроку. Постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність.

Тема 7. Репертуар та принципи його формування

Репертуар, як основа навчально-виховної та творчої роботи в хореографічному колективі. Направленість репертуару за змістом, тематикою, формами та жанром танців. Принципи добору репертуару: зацікавленість, доступність, художній рівень. Джерела репертуару: література, живопис, скульптура, фольклор, сучасність. Принципи побудови хореографічної програми колективу: пропорційність і контрастність, динаміка та емоційність. Зміст репертуару дитячого хореографічного колективу. Художній задум автора дитячих хореографічних композицій. Своєрідність дитячого репертуару. Доступність змісту і форми творів, урахування віку і рівня підготовленості учасників дитячого танцю.

Тема 8. Постановочна робота в хореографічному колективі

Зміст та завдання постановочної роботи в хореографічному колективі.

Підготовка до постановочної роботи: Визначення теми, складових частин постановки. Добір учасників для майбутньої постановочної роботи. Аналіз творчих та матеріальних можливостей колективу. Планування репетицій. Добір музичного матеріалу та робота з концертмейстером. Складові частини та етапи постановочної роботи. Визначення ідейно-художньої концепції хореографічного номеру. Лексичний хореографічний текст.

Написання лібрето. Сценарно-композиційний план хореографічного номеру.

Проведення репетицій, робота над хореографічними образами. Постановка етюдів майбутньої композиції. Своєрідність постановки дитячого номеру. Сюжетно-ігрове вирішення. Вимоги до костюму та музики.

Тема 9. Концертна діяльність хореографічного колективу та її види

Значення концертно-творчої діяльності хореографічного колективу. Принципи проведення та підготовки концертних виступів, оглядів хореографічного колективу. Види концертних виступів (тематичні концерти, творчі звіти та огляди, фестивалі, конкурси).

Специфіка концертної діяльності дитячого хореографічного колективу. Заохочення до виступу і зацікавленість та нагорода за навчання. Систематичність виступів з метою удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій як засіб формування психологічного клімату колективу. Організаційна та репетиційна підготовка до концертного виступу. Якість музичного матеріалу, репетиція з оркестром. Сценографія та костюми виконавців. Оформлення програм, афіш, буклетів, запрошень на концерт. Прогін номерів на сцені.

Тема 10. Особливості роботи балетмейстера в колективах

Загальна характеристика роботи балетмейстера з танцювальним колективом. Ансамбль танцю. Особливості роботи балетмейстера в професійному ансамблі танцю. Особливості роботи балетмейстера в аматорському ансамблі танцю. Ансамблі пісні та танцю. Структура та методика репетиційної та концертної роботи в ансамблі пісні та танцю. Народний хор. Особливості роботи балетмейстера з народним хором. Український музично-драматичний театр. Хореографія, як один з основних компонентів музичної вистави. Особливості роботи балетмейстера в українському музично-драматичному театрі. Роль та значення балетмейстера в інших сферах діяльності (фігурне катання, художня та спортивна гімнастика, синхронне плавання тощо).

Навчальний контент

Назви змістовних тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц./ семін./ практ.	Сам. р-та	
Змістовний модуль 1 Тема 1. Методика виховної роботи керівника хореографічного колективу.	16	2/0/4	10	Поєднання виховного та навчального процесів в хореографічному навчанні. Сутність виховної роботи. Зміст, структура, характеристика складових частин виховного процесу. Методи та засоби виховання учасників хореографічного колективу. Формування суспільних поглядів та колективної відповідальності.
Тема 2. Теоретичні та методологічні основи роботи з	10	2/0/6	2	Диференційний підхід до вибору форм та методів навчання. Різновиди форм організації навчальної роботи та типи

хореографічним колективом.				уроки хореографії Педагогічні засоби в початковому процесі: вербальні, наочні, репродуктивні, пошукові, стимуляції і мотивації. Педагогічні методи, які використовуються в хореографічному навчанні (словесні: бесіди, розмова, лекція, запитання та відповіді, обговорення чи дискусії, історії (приклади) та інформації, особистий показ та пояснення, наочність, методи індивідуального підходу, поєднання навчання і гри, навчально-творчі завдання).
Тема 3. Особистість керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю викладання.	20	2/2/4	12	Багатофункціональний аспект діяльності художнього керівника хореографічного колективу. Моральні та особистісні риси керівника хореографічного колективу. Основні характеристики стилю та манери викладання. Стилі роботи керівника колективу: авторитарний, директивний, колегіальний, демократичний, ліберальний, анархічний. Характеристика понять "педагогічна техніка» та «педагогічний такт».
Тема 4. Художньо-творчий процес в хореографічному колективі.	20	0/0/6	14	Роль і значення хореографічних колективів в естетичному та художньому вихованні. Особливості організації хореографічного колективу. Типи хореографічних колективів. Диференціація їх за віком учнів, спрямованістю роботи, напрямком хореографічного мистецтва. Функції хореографічного колективу: соціально-педагогічна, навчально-виховна, художньо-творча, концертна та популяризаторська.
Разом за модулем 1	66	6/2/20	38	
Змістовний модуль 2 Тема 5. Організація набору та система професійних вимог до учасників хореографічного колективу	20	2/0/4	14	Вікова класифікація членів хореографічного колективу: дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, рання юність. Фізичні та соціально-психологічні ознаки різних вікових груп. Особливості кістково-м'язової системи та опорно-рухового апарату; розвиток уваги, мислення, пам'яті у дітей. Організація набору учасників до аматорського хореографічного колективу. Вимоги до вступників: зріст і пропорції тіла; виворітність і гнучкість, стрибок і елевація, координація і відчуття музики та ритму. Професійні сценічні здібності (виворітність гнучкість, стопа, стрибок, «танцювальний крок»), музикальність та ритмічність виконання

				вправ. Вимоги до учнів під час набору до спеціалізованих хореографічних закладів: зріст і пропорції тіла (доліхоморфна, брахіморфна, мезоморфна форми).
Тема 6. Методика проведення хореографічних занять з дітьми різного віку	20	0/0/4	16	<p>Методи та прийоми хореографічного навчання (фізичний, сенсорний та інтелектуальний розвиток дітей). Врахування психофізіологічних особливостей розвитку дітей 3-6 років. Гра та її значення в процесі навчання. Музичні ігри та ритмічні вправи. Зміст, мета, основні завдання хореографічного навчання дітей дошкільного віку. Структура заняття. Співвідношення частин уроку. Вправи: колективні, ритмічні, біля станка і партерна гімнастика. Танцювальні елементи, етюди і вправи для розвитку артистичності. Психофізіологічна характеристика розвитку молодшого школяра, соціальна ситуація, фізичний розвиток, сприйняття і увага, мислення, пам'ять і уява. Специфіка хореографічного навчання дітей 7-10 років, формування особистості, усвідомлення почуттів, імпульсивність та ситуативна поведінка. Виховна робота з дітьми молодшого шкільного віку. Зміст та структура уроку. Тривалість уроку і періодичність занять. Складові частини уроку: етюдно-постановочна робота і репетиційна робота. Поєднання індивідуальних та групових форм навчання. Вивчення основ класичного, сучасного, бального та народно-сценічного танців. Виховання виразності та емоційності, танцювальності та координації рухів частин тіла у вихованців на заняттях. Мета та завдання хореографічного навчання підлітків. Медичні та соціально-психологічні зміни в розвитку підлітків (фізичний розвиток, криза 13-ти років, стосунки з однолітками, розвиток пізнавальних процесів). Врахування індивідуальних і психофізичних вікових відмінностей між хлопчиками та дівчатками в навчальному процесі. Особистісно-орієнтований підхід і методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з підлітками. Структура та зміст хореографічного навчання. Програми навчання з хореографії та складові уроку,</p>

				його частини. Етюдно-постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність підлітків. Мета та завдання хореографічного навчання дітей ранньої юності. Врахування індивідуальних і психологічних вікових відмінностей. Методика індивідуальної роботи з вихованцями колективу. Значення особистості викладача у виховній роботі з дітьми ранньої юності. Структура та зміст хореографічного навчання. Складові частини уроку. Постановочна робота і репетиційний процес. Виступи та концертна діяльність.
Тема 7. Репертуар та принципи його формування	10	0/0/2	8	Репертуар, як основа навчально-виховної та творчої роботи в хореографічному колективі. Направленість репертуару за змістом, тематикою, формами та жанром танців. Принципи добору репертуару: зацікавленість, доступність, художній рівень. Джерела репертуару: література, живопис, скульптура, фольклор, сучасність. Принципи побудови хореографічної програми колективу: пропорційність і контрастність, динаміка та емоційність. Зміст репертуару дитячого хореографічного колективу. Художній задум автора дитячих хореографічних композицій. Своєрідність дитячого репертуару. Доступність змісту і форми творів, урахування віку і рівня підготовленості учасників дитячого танцю.
Тема 8. Постановочна робота в хореографічному колективі	14	2/2/6	4	Зміст та завдання постановочної роботи в хореографічному колективі. Підготовка до постановочної роботи: Визначення теми, складових частин постановки. Добір учасників для майбутньої постановочної роботи. Аналіз творчих та матеріальних можливостей колективу. Планування репетицій. Добір музичного матеріалу та робота з концертмейстером. Складові частини та етапи постановочної роботи. Визначення ідейно-художньої концепції хореографічного номеру. Лексичний хореографічний текст. Написання лібрето. Сценарно-композиційний план хореографічного номеру. Проведення репетицій, робота над хореографічними образами. Постановка етюду майбутньої композиції. Своєрідність постановки дитячого номеру. Сюжетно-ігрове вирішення. Вимоги до костюму та

				музики.
Тема 9. Концертна діяльність хореографічного колективу та її види	10	0/0/4	6	Значення концертно-творчої діяльності хореографічного колективу. Принципи проведення та підготовки концертних виступів, оглядів хореографічного колективу. Види концертних виступів (тематичні концерти, творчі звіти та огляди, фестивалі, конкурси). Специфіка концертної діяльності дитячого хореографічного колективу. Заохочення до виступу і зацікавленість та нагорода за навчання. Систематичність виступів з метою удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій як засіб формування психологічного клімату колективу. Організаційна та репетиційна підготовка до концертного виступу. Якість музичного матеріалу, репетиція з оркестром. Сценографія та костюми виконавців. Оформлення програм, афіш, буклетів, запрошень на концерт. Прогін номерів на сцені.
Тема 10. Особливості роботи балетмейстера в колективах	10	0/2/4	4	Загальна характеристика роботи балетмейстера з танцювальним колективом. Ансамбль танцю. Особливості роботи балетмейстера в професійному ансамблі танцю. Особливості роботи балетмейстера в аматорському ансамблі танцю. Ансамблі пісні та танцю. Структура та методика репетиційної та концертної роботи в ансамблі пісні та танцю. Народний хор. Особливості роботи балетмейстера з народним хором. Український музично-драматичний театр. Хореографія, як один з основних компонентів музичної вистави. Особливості роботи балетмейстера в українському музично-драматичному театрі. Роль та значення балетмейстера в інших сферах діяльності (фігурне катання, художня та спортивна гімнастика, синхронне плавання тощо).
Разом за модулем 2	84	4/4/24	52	
Разом	90	6/4/20	60	

Література Основна

1. Зубатов СЛ. Методика роботи з хореографічним колективом. - К., 1997.
2. Антипова І.М. Танцювальний гурток в клубі. - К.: Мистецтво, 1964
4. Березова Г.О. Хореографічна робота з дошкільнятами. - К.: Музична Україна, 1989.
5. Березова Г.О. Класичний танець в дитячих хореографічних колективах. -К.: Музична Україна, 1977.

6. Бондаренко Л.А. Ритміка і танець. - К.: Музична Україна, 1989.
7. Бондаренко, Л.А. Методика хореографічної роботи в школі. - К.: Музична Україна, 1968.
8. Ю.Голдрич, О.Г. Методика роботи з хореографічним колективом. - Львів: «Сполох», 2007. - С. 92.
11. Н.Дмитренко А. Работа методиста-хореографа. - К.: Укрсовпроф 12.Забродський М.М. Основи вікової психології/Навчальна книга. -К.: Богдан, 2001
12. Колногузенко Б.М. Методика роботи з хореографічним колективом.- Харків: ХДАК, 2004
13. Колногузенко Б.М. Хореографічна культура режисера. - Харків: 1991

Додаткова

14. Смаглій Г.А. Самоосвіта і навчально-методична робота педагога. - Харків: 2001
15. Сосіна В. Азбука ритмічної гімнастики. - К.: Здоровье, 1986. - С. 64.